

อัปเดตสถานการณ์ระดับโลก

ห้ามเผยแพร่ก่อนเวลา 23.01 GMT วันพุธที่ 22 พฤษภาคม 2556

เหตุการณ์สำคัญด้านสิทธิมนุษยชนปี 2556

นับแต่ส่งต้นฉบับรายงานของ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเข้าโรงพิมพ์เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญด้านสิทธิมนุษยชนที่กลายเป็นข่าวพาดหัวทั่วโลกขึ้นมา ต่อไปนี้เป็นบทสรุปของเหตุการณ์ต่างๆ

มกราคม

กองกำลังของฝรั่งเศสและ มาลีปฏิบัติการโจมตีกลุ่มติดอาวุธนิกายอิสลามในประเทศมาลี การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากกองทัพมาลีและกลุ่มติดอาวุธต่อต้านรัฐบาลเพิ่มขึ้นอย่างมาก ภายหลังการแทรกแซงช่วยเหลือของกองกำลังระหว่างประเทศ

ได้เกิดเหตุลอบยิงที่อียิปต์ภายหลังครบรอบปีของเหตุการณ์ประท้วงในปี 2554 โดยฝ่ายผู้ประท้วงได้ปะทะกับเจ้าหน้าที่ความมั่นคงและผู้สนับสนุนกลุ่มภราดรภาพมุสลิม (Muslim Brotherhood) การใช้ความรุนแรงทางเพศและการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงเป็นปัญหาที่สังคมให้ความสนใจ ภายหลังเหตุการณ์ทำร้ายทางเพศที่น่ากลัวหลายครั้งต่อผู้หญิงในระหว่างการประท้วงในเดือนมกราคมที่จัตุรัสเตห์รี

ประธานาธิบดีมอริซี (Morsi) ถูกกล่าวหาว่าเอาชุดวิธีสมัยนายมุบารัคกลับมาใช้เพื่อปราบปรามเสรีภาพในการแสดงออก ทางกรได้เรียกตัวผู้สื่อข่าว ผู้จัดทำเว็บไซต์ และผู้ประกาศข่าวมาซักถาม กรณีที่พวกเขาไปวิพากษ์วิจารณ์รัฐ ส่วนนักเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลหลายคนถูกจับกุมด้วยข้อหาที่ก่อกวนหรือมีแรงจูงใจทางการเมือง รัฐสภาอียิปต์พยายามออกกฎหมายใหม่เพื่อควบคุมเสรีภาพของการชุมนุมและการสมาคม โดยจะมีระเบียบใหม่ที่เข้มงวดและนำมาใช้กับองค์กรสิทธิมนุษยชน

ช่วงที่มีการเปลี่ยนผ่านผู้นำรุ่นใหม่ของจีน มีการนำระบบการควบคุมตัวตามคำสั่งของฝ่ายบริหารที่ผ่านการปฏิรูปมาใช้ รวมทั้งการส่งตัวไปอยู่ในค่ายใช้แรงงานเพื่อรับการศึกษาใหม่ เป็นการควบคุมตัวบุคคลโดยไม่มีการตั้งข้อหาหรือไม่มีการไต่สวนคดีเป็นเวลาสูงสุดถึงสี่ปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ จนถึงปัจจุบันมีผู้ที่ถูกควบคุมตัวในลักษณะเช่นนี้อยู่อีกหลายแสนคน

กุมภาพันธ์

ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ ศาลกรุงมิลานลงโทษอดีตหัวหน้าฝ่ายข่าวกรองระดับสูงของอิตาลีสองคน โดยให้จำคุก 10 ปี และกักขังตามลำดับ ในข้อหา "ลักพาตัว" นายอาบู โอมาร์ (Abu Omar) สัญชาติอียิปต์ และยังมีคำสั่งลงโทษบุคคลสัญชาติอเมริกันและอิตาลีอื่น 26 และสามคนตามลำดับ เพราะมีส่วนในการลักพาตัวนายอาบู โอมาร์

มีนาคม

ในวันที่ 1 มีนาคม อดีต ประธานาธิบดีเฮติ ฌอง-โคลด ดูวาลีเย่ (Jean-Claude Duvalier) ปรากฏตัวที่ศาล ในข้อหาเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน การไต่สวนคดีต่อเขาให้ความหวังเล็ก ๆ ต่อเหยื่อและครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย การบังคับบุคคลให้สูญหาย และการทรมานในช่วงที่เขาปกครองประเทศ

หนึ่งทศวรรษหลังการบุกเข้ายึดอิรักของกองกำลังที่นำโดยสหรัฐฯ อิรักยังคงเต็มไปด้วยปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีการใช้ “กฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย” เพื่อจับกุมบุคคลโดยไม่ตั้งข้อหา มีการควบคุมตัวโดยพลการ การทรมานและการปฏิบัติอื่น ๆ ที่โหดร้าย ประชาชนหลายร้อยคน ส่วนใหญ่เป็นพลเรือน ตกเป็นเป้าสังหารทุกเดือนเนื่องจากเหตุระเบิดและการโจมตีอื่น ๆ ของกลุ่มติดอาวุธ ในเดือนเมษายน ได้เกิดเหตุรุนแรงจนทำให้เกิดผู้เสียชีวิตมากที่สุดนับแต่กลางปี 2551 และมีการปะทะอย่างรุนแรงมากขึ้นระหว่างกลุ่มติดอาวุธชาวอาหรับนิกายซุนหนี่และกองทัพ

การเลือกตั้งประธานาธิบดีในเคนยาผ่านไปโดยไม่มีกรณีละเมิด สิทธิมนุษยชนร้ายแรง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกระตุ้นให้ประธานาธิบดีคนใหม่ที่มาจากการเลือกตั้งคือนายอุฮูรู เคนยัตตา (Uhuru Kenyatta) ร่วมมือกับศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court – ICC) ในการสอบสวนความรุนแรงอย่างแพร่หลายที่เกิดขึ้นภายหลังการเลือกตั้งที่อื้อฉาวเมื่อปี 2550

การสู้รบยังคงดำเนินต่อไปในภาคตะวันออกของสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก และมีเหตุความรุนแรงทางเพศและการพลัดถิ่นเพิ่มขึ้น นายบอสโก ตากันดา (Bosco Ntaganda) ผู้นำกลุ่ม M23 ฝ่ายต่อต้านรัฐบาล ได้มอบตัวกับสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ที่กรุงคิกาลี ประเทศรวันดา เมื่อวันที่ 18 มีนาคม ต่อมามีการส่งตัวเขาไปรับการไต่สวนที่ศาลอาญาระหว่างประเทศในข้อหาอาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ

ความรุนแรงระหว่างชุมชนมุสลิมและพุทธในพม่ายังคงดำเนินต่อไป ในวันที่ 20 มีนาคม มีผู้ถูกสังหารอย่างน้อย 20 คนทางตอนกลางของภาคมณฑลชเวเลยี่ แสดงให้เห็นว่าความตึงเครียดที่เกิดขึ้นจากความรุนแรงในรัฐยะไข่กำลังแพร่ระบาดออกไป

ในวันที่ 21 มีนาคม คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Council) ลงมติจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง เป็นระบบ และกว้างขวางในเกาหลีเหนือ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติยังมีมติเน้นย้ำการละเมิด สิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในศรีลังกา ทั้งในอดีตและปัจจุบัน แต่ไม่สามารถเรียกร้องให้มีการสอบสวนจากระดับสากล กรณีที่มีข้อกล่าวหาว่ากองกำลังของรัฐบาลและกลุ่มพยัคฆ์พิทักษ์ธรรมมีส่วนในการละเมิดสิทธิในช่วงที่มีสงครามต่อกัน

การรุมโทรมหญิงสาวอย่างทารุณที่กรุงเตลีสเมื่อเดือนธันวาคม 2555 จุดประกายให้เกิดการถกเถียงทั่วประเทศเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงในอินเดีย เมื่อวันที่ 22 มีนาคม รัฐสภาได้ออกกฎหมายชุดใหม่เพื่อควบคุมการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยกฎหมายบางส่วนมีเนื้อหาที่น่าสนใจ อย่างเช่น การเสนอให้ใช้โทษประหารต่อการกระทำที่เป็นความรุนแรงอย่างฉกรรจ์

เมษายน

รัฐบาลที่เป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติให้ความเห็นชอบต่อ สนธิสัญญาควบคุมการค้าอาวุธ (Arms Trade Treaty - ATT) ซึ่งให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน สนธิสัญญาดังกล่าวห้ามไม่ให้รัฐส่งมอบอาวุธทั่วไปไปยังประเทศอื่น กรณีที่รัฐจะมีการนำอาวุธเหล่านั้นไปกระทำการหรือสนับสนุนการสังหารล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ หรืออาชญากรรมสงคราม ไม่กี่วันก่อนหน้านี้นี้ ประเทศที่มักละเมิดสิทธิมนุษยชนและถูกแทรกแซงจาก

ห้ามเผยแพร่ก่อนเวลา 23.01 GMT วันพุธที่ 22 พฤษภาคม 2556

มาตรการขององค์การสหประชาชาติอย่างอิหร่าน เกาหลีเหนือ และซีเรีย ได้พยายามใช้วิธีการอันชั่วร้ายเพื่อยับยั้งการรับรองสนธิสัญญาดังกล่าว

การทิ้งระเบิดอย่างไม่เลือกเป้าหมายที่เขตคอโดฟานใต้ (South Kordofan) ของกองทัพซูดาน ทำให้สถานการณ์ด้านมนุษยธรรมที่เปราะบางเลวร้ายลงไปอีก ส่งผลให้ประชาชนกว่า 100,000 คนต้องอพยพหลบหนี ความรุนแรงและการข่มขู่เกิดขึ้นในช่วงการเลือกตั้งประธานาธิบดีของเวเนซุเอลลาในเดือนเมษายน ภายหลังการถึงแก่อสัญกรรมของอดีตรัฐมนตรีต่างประเทศ ฮูโก ชาเวซ (Hugo Chávez)

ผู้ถูกควบคุมตัวหลายคนได้ประท้วงด้วยการอดอาหารที่ฐานทัพเรือสหรัฐฯ ในอ่าวกวานตานาโม ประธานาธิบดีโอบามาเน้นย้ำคำสัญญาที่จะปิดสถานที่ควบคุมตัวดังกล่าว ห้าปีหลังจากที่เขาให้คำสัญญา ยังคงมีการควบคุมตัวบุคคล 166 คนในสถานที่นั้น

การใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงยังเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในอัฟกานิสถาน เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ่อยิงลูกสาวจนเสียชีวิตต่อหน้าประชาชน 300 คน เนื่องจากเธอถูกกล่าวหาว่าหนีตามลูกพี่ลูกน้องที่เป็นชายไป รัสเซียออกมาตรการควบคุมเอ็นจีโามากขึ้น และในปลายเดือนเมษายน ศาลกรุงมอสโกได้สั่งปรับสมาคมเพื่อปกป้องสิทธิของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง (Association in Defence of Voters' Rights Golos - Voice) เป็นเงินจำนวน 300,000 รูเบิล (เกือบ 10,000 เหรียญ) ในข้อหาละเมิดกฎหมาย “หน่วยงานต่างประเทศ” ฉบับใหม่ นับเป็นข้อหาแรกที่นำมาใช้ในช่วงหลายสัปดาห์มานี้ โดยมีเป้าหมายเป็นเอ็นจีโกว่า 200 แห่งทั่วประเทศ รวมทั้งสำนักงานประจำกรุงมอสโกของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลและฮิวแมนไรท์วอตช์

พฤษภาคม

ในขณะที่ฤดูฝนเริ่มขึ้นที่ ซูดาน กองทัพรัฐบาลซูดานได้เริ่มทิ้งระเบิดอย่างไม่เลือกเป้าหมายในช่วงฤดูเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว ส่งผลให้พลเรือนในเขตคอโดฟานใต้และเขตบลูไนล์ตกอยู่ในสภาพเสี่ยงภัยอย่างยิ่ง ผู้พลัดถิ่นส่วนใหญ่จะต้องเผชิญกับวิกฤตด้านอาหารในอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า เจ้าหน้าที่องค์การสหประชาชาติคาดการณ์ว่า จำนวนผู้ลี้ภัยที่อาศัยตามแนวชายฝั่งทางตอนใต้ของซูดาน จะเพิ่มจำนวนมากกว่า 100,000 คนภายในเดือนนี้

การตัดสินลงโทษพลเอกเอเฟราน รือส มอนต์ (Efraín Ríos Montt) อดีตรัฐมนตรีของกัวเตมาลาในข้อหาสังหารล้างเผ่าพันธุ์และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ในช่วงที่เขาดำรงตำแหน่งระหว่างปี 2525-2526 นับเป็นก้าวครั้งประวัติศาสตร์ในการต่อสู้เพื่อความยุติธรรม

ในระหว่างการรณรงค์หาเสียงก่อนการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคมในปากีสถาน ได้เกิดเหตุการณ์ทำร้ายเจ้าหน้าที่เลือกตั้งและพรรคการเมืองสายชรวาวาส โดยผู้กระทำเป็นกลุ่มหัวรุนแรงคล้ายกับกลุ่มฆูอิลัน เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 140 คน และได้รับบาดเจ็บอีกจำนวนมาก

วิกฤตในซีเรียรุนแรงยิ่งขึ้น ทั้งกองทัพและทหารบ้านที่ภักดีต่อรัฐบาลยังคงโจมตีพลเรือนทั้งแบบไม่เลือกเป้าหมายและเฉพาะเจาะจง โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตยึดครองของกลุ่มติดอาวุธต่อต้านรัฐบาล การควบคุมตัวโดยพลการ การบังคับบุคคลให้สูญหาย และการทรมานและการปฏิบัติอื่น ๆ ที่โหดร้ายยังเกิดขึ้นทั่วไปในเรือนจำและสถานที่ควบคุมตัว กลุ่มต่อต้านรัฐบาลบางกลุ่มยังคงลักพาตัวบุคคลและสังหารอย่างรวบรัดรวมทั้งที่เป็นพลเรือน โดยใช้เหตุผลด้านสัญชาติ ความเห็นทางการเมือง หรืออัตลักษณ์ที่แตกต่างไป ผู้ลี้ภัยกว่า 1.4 ล้านคนหลบหนีไปยังประเทศอื่น และมีผู้พลัดถิ่นในประเทศประมาณสี่ล้านคน จนถึงปัจจุบันคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติยังไม่สามารถปฏิบัติตามคำเรียกร้องให้ส่งเรื่องที่เกิดขึ้นในซีเรียเข้าสู่การพิจารณาของศาลอาญาระหว่างประเทศ

ห้ามเผยแพร่ก่อนเวลา 23.01 GMT วันพุธที่ 22 พฤษภาคม 2556